

Verslag van de Themabijeenkomst over het Pensioen gehouden op 27 juni 2017 in Schouwborg Ogterop

Aanwezig van het bestuur van FNV Lokaal Regio Zuidwest Drenthe: 8 personen

Gasten/Sprekers van deze avond: Mevrouw Leonne Jansen (bestuurder FNV inzake pensioen en Mevrouw Lies Kramers (voorzitter van de Sector Senioren, Regio Noord)

Avondvoorzitter: De heer J. Bouwknecht.

Bezoekersaantal: ongeveer 85 personen.

De voorzitter van FNV Lokaal FNV Regio Zuidwest Drenthe, de heer J. Gelderloos opent deze Thema bijeenkomst met een warm welkom aan een ieder.

Deze avond wordt georganiseerd door FNV Lokaal FNV Regio Zuidwest Drenthe, Sector Senioren Regio Noord en de afdeling in oprichting FNV Lokaal FNV Regio Steenwijkerland.

De heer Gelderloos stelt de inleiders/sprekers voor aan het aanwezige publiek. Omdat tijd kostbaar is en het onderwerp Pensioen een belangrijk thema is voor jong en oud geeft hij eerst het woord aan mevrouw S. Harms. Zij is Regiobestuurder Sector Senioren. Zij geeft ondermeer uitleg over de structuur binnen de "nieuwe" FNV.

FNV Lokaal gaat over alles heen. In deze afdelingen zijn, als het goed is bijna alle sectoren, vertegenwoordigd. FNV Lokaal, sector Senioren is er voor iedereen, jong en oud, ongeacht de naamgeving van deze Sector.

Mevrouw Harms geeft aan opgetogen te zijn over de aanwezigheid van beide doelgroepen op dit voor een ieder toch wel belangrijk onderwerp van deze themabijeenkomst: Pensioen.

Eventuele vragen aan mevrouw Harms kunnen tijdens/na de pauze aan haar worden gesteld.

Na deze inleiding van mw. Harms geeft dhr. Gelderloos het woord aan de eerste spreekster van deze avond, mw. Jansen. Zij is bestuurder van FNV met ondermeer Pensioen in haar portefeuille.

Mw. Jansen maakt ook deel uit van het bestuur van het pensioenfonds voor de zoetwarenindustrie.

Daarnaast is zij lid van De Stichting van de Arbeid (STAR).

M. Jansen start met een presentatie met het algemene basisverhaal over pensioen. Dit omdat zij niet kan inschatten wat het kennisniveau over dit belangrijke thema van iedere aanwezige.

tijdens de pauze is er gelegenheid om vragen op papier te zetten zodat deze na de pauze in een soort forumdiscussie kunnen worden beantwoord.

Na de presentatie van mw. Jansen neemt mw. Kramer, voorzitter van de Sector Senioren, Regio Noord, het woord.

Zij zal wat meer op de inhoud ingaan op dit thema. Dan heeft ze het over de volgende onderwerpen:

- Solidariteit binnen de diverse Pensioenfondsen cq Verzekeraars,
- wel of niet uitgesteld loon?

Het Primaire algemene doel van Pensioenfondsen is om middels een lange termijnvisie en met actief te beleggen (voor de lange termijn) ondermeer een (hoog) rendement te behalen. Hierdoor is het misschien mogelijk om te kunnen indexeren. Het beleggingsbeleid moet voldoen aan het MVB (Maatschappelijk Verantwoord Beleggen) en dus ook aan het duurzaam beleggen.

Zonder de rendementen uit het beleggen zal de pensioenpremie voor niemand op te brengen zijn en is indexatie zo goed als onmogelijk.

Sinds 2008 is de toekomstbestendigheid van de Pensioenen volop in discussie. De fundamenten van het huidige pensioen is al gelegd in de jaren 50 van de vorige eeuw.

Inmiddels weet (bijna) iedereen dat er erg veel is veranderd in de wereld van de arbeidsmarkt. Er zijn vele ZZP-ers, vrije ondernemers en flex-banen bijgekomen. Daarnaast worden wij met elkaar steeds ouder. Dit alles heeft een grote invloed op de toekomstige verplichtingen van elk pensioenfonds.

De PensioenWet (hierna PW) 2007 is gewijzigd in 2014. In 2015 is in de PW ook een aanvullende wet opgenomen: namelijk de wet Communicatie.

Daarnaast is er MijnPensioenoverzicht.nl gekomen. Deze is nog niet helemaal volledig daar in deze site alleen de informatie over de werkenden wordt weergegeven. De gepensioneerden kunnen (nog) niet terecht op deze site.

De Nederlandse Bank (hierna DNB) is door de wetgever als toezichthouder verantwoordelijk benoemd. Zij hebben dan ook een controlefunctie.

Om een voorbeeld te geven: Het Pensioenfonds Zorg & Welzijn heeft al een boete van 1 miljoen Euro gekregen van de DNB.

In 2015 is het nieuwe FTK (nieuw Financieel ToetsingsKader) opgenomen in de PW. Dit vanwege de aanhoudende lage (lange) rente. Door de (te) lage rente moesten er door diverse Pensioenfondsen gekort worden omdat de financiële omstandigheden voor veel fondsen slecht waren. Door het nFTK is dit voor vele fondsen voorkomen.

De Overheid vindt dat de Pensioenen aan verandering onderhevig zijn. Mw. Jetta Klijnsma (staatssecretaris SZW) is sinds juni 2016 bezig om een zo'n groot mogelijk draagvlak te verkrijgen om de veranderingen die de Overheid voor ogen heeft door te kunnen voeren. Alle Pensioenfondsen en/of Pensioenverzekeraars zijn door haar hierbij betrokken.

De FNV heeft (uiteraard) ook haar visie op dit, voor werknemers, gepensioneerden, ZZP-ers, etc. erg belangrijke thema. De visie van de FNV is in een boekwerk te verkrijgen bij de FNV.

FNV Lokaal Regio Zuidwest Drenthe zal dit boekwerk ook gaan bestellen zodat dit ook binnen onze regio te verkrijgen is.

De SER (Sociaal Economische Raad) is een jaar of 3, 4 bezig met de voorbereidingen voor een nieuw advies, inzake een nieuw Pensioenstelsel, voor de Regering. In de SER zijn de vakbonden, werkgevers en de Overheid vertegenwoordigd.

Na de pauze was het tijd voor een forumdiscussie waarin diverse vragen konden, en werden gesteld aan de sprekers van deze avond.

De heer Bouwknecht geeft voorafgaande aan de rondgang met de microfoon aan dat de pensioenfondsen jaren geleden zelf verzocht hebben om met de marktrente te mogen rekenen. Nu men met de (te) lage rekenrente moet rekenen kan men voor een groot deel zichzelf aanrekenen.

Hieronder de gestelde stellingen en/of vragen vanuit het aanwezige publiek met in het *cursief* de antwoorden.

1. Is de pensioenpot leeg voor de jongeren na indexeren van de pensioenen voor ouderen of bij het achterwege blijven van indexatie van de pensioenen? Is dit goed of slecht voor de jongeren?

Mevr. Jansen antwoordt dat indexatie ook goed is voor jongeren. De ouderen merken het direct door een (wat) hogere uitkering de jongeren merken dit door een hogere toezegging. Dit wordt via het jaarlijks verstrekte UPO (Uniform Pensioen Overzicht) kenbaar gemaakt.

men ziet indexatie als een soort garantie. Als dit zo is, dan moet ook het kortingsverhaal in deze garantie worden meegenomen.

De balans oud/jong in een pensioenfonds is dan ook erg belangrijk.

2. Hoe wordt het eerder uitstappen binnen het ABP berekend?

Mevr. Jansen geeft aan dat hier vaste rekenmodules voor zijn. Voor ieder jaar dat men eerder wil stoppen voorafgaande aan de AOW-gerechtigde leeftijd kost naar schatting ongeveer 8% van het jaarlijkse pensioen.

3. Waarom kunnen werknemers niet zelf een keuze maken bij welk pensioenfonds zij pensioen opbouwen? Moet men de ZZP-ers verplichten om pensioen op te bouwen?

Mevr. Kramer geeft aan dat een werkgever dit regelt. De werknemer is afhankelijk bij welk fonds de werkgever is aangesloten. In de Pensioenwet is geregeld dat als een werkgever is aangesloten bij een bepaald pensioenfonds is de werknemer verplicht om bij dit fonds aan te sluiten.

De Overheid zegt dat een pensioenfonds er voor iedereen moet zijn. Dus ook voor de ZZP-ers!

Mevr. Jansen vult aan dat solidariteit i.c.m. verplichting kosten efficiënt werkt. Dus levert het ook meer op.

4. Hoe is het toezicht geregeld? Het gevoel is er dat er veel aan handjeklap wordt gedaan?

Mevr. Kramer geeft aan dat er ook goede toezicht is geregeld door de Pensioenwet.

De Vakbonden zijn in het bestuur, net als Werkgevers en Werknemers, benoemd. Zij dienen aan zeer zware eisen te voldoen om zitting te nemen in een bestuur. Deze mensen worden allemaal getoetst door de DNB.

Het bestuur van een Pensioenfonds dient ieder jaar verantwoording af te dragen aan het verantwoordingsorgaan. Dit is een club mensen vanuit Werkgevers, Werknemers en Gepensioneerden. Daarnaast is er een Raad van Toezicht. Dit zijn onafhankelijke mensen. Uiteraard is ook de DNB en de ACM, als belangrijkste toezichthouders, betrokken in de Pensioenwereld.

Voor wat betreft Pensioenverzekeraars gelden veelal dezelfde eisen. Wel wordt er deze verzekeringswereld veel via de Ondernemingsraad besproken, geregeld en vastgelegd. Dit is dan net wat anders dan het regelen via de CAO-tafel.

5. Er schijnt een onderhandelingsakkoord te zijn inzake de Pensioenregeling voor het overheidspersoneel? De bonden zijn schijnbaar al akkoord?

Mevr. Jansen geeft aan dat dit inderdaad zo is.

De Politiek heeft er zorg voor gedragen dat er minder premie werd betaald door de werknemers/werkgevers. Ondermeer door het nFTK (nieuw Financieel ToetsingsKader) in te voeren. Er mag nu gerekend worden met een 12 maands gemiddelde v.w.b. de rente.

De ene keer gaat de premie omlaag de andere keer omhoog. Er komt dan ook nu een verhoging van de pensioenpremie aan al gaat de pensioenpremie, door het gesloten akkoord, niet zoveel omhoog als was bekend.

Daarnaast zijn er vele onzekerheden in de pensioenwereld:

a. Er worden taken overgedragen aan Brussel/Europa. Wat gaat dit inhouden?

b. Op Pensioengebied is er (nog) niks me bijvoorbeeld de aanstaande Brexit. Hierdoor nog meer onduidelijkheid, aldus Dhr. Omtzigt (CDA).

6. Waarom nemen de Pensioenfondsen geen stelling tegen de lage rekenrente?

Mevr. Jansen geeft aan dat dit altijd zo is geweest. Met 4% rente rekenen was de max. hoger mocht niet. Was de rente lager dan deze 4% moest hiermee ook worden gerekend. Daarnaast hebben de fondsen jaren geleden zelf verzocht aan de Regering om te mogen rekenen met de marktrente.

Dhr. Bouwknecht had dit al aangegeven in zijn opening van dit Forum.

Er ligt nu een initiatief voorstel om een minimum van 2% in te bouwen. Of hieraan tegemoet wordt gekomen is nu erg onduidelijk. Eerst dient er een nieuw Kabinet te zijn.

7. Als iemand vele jaren heeft gewerkt in de metaalsector en dus is aangesloten bij het PME, daarna ook via het uitzendbureau heeft gewerkt heeft derhalve een aantal pensioenpotjes staan.

Waar ligt de grens voor afkopen van deze potjes? Bij € 500,-?

Als de dekkingsgraden van de fondsen hoger liggen dan 100% dan kan er waardeoverdracht worden aangevraagd. De (nieuwe) werkgever heeft hier geen zeggenschap in. Waardeoverdracht kan van oud werkgever (pensioenfonds) naar nieuwe werkgever (pensioenfonds). Andersom mag niet!

Per 1 januari 2018 is geregeld dat ieder pensioenfonds/verzekeraar geen afkoop meer mogen doen.

8. Iemand is ruim 40 jaar werkzaam geweest bij heel veel verschillende werkgevers. Derhalve ook bij vele pensioenfondsen aangesloten geweest. Is het samenvoegen hiervan toegestaan?

Mevr. Jansen geeft aan dat als er nu nog een werkgever is kan er bij het dan aangesloten fonds waardeoverdracht worden aangevraagd.

Is er geen werkgever dan is dit, helaas, niet mogelijk.

9. Eerst moest men werken tot 65 jaar (AOW-leeftijd) nu tot 67 jaar. Bouw ik dan ook meer pensioen op?

Mevr. Jansen geeft aan: Het opbouwpercentage is ook verlaagd. Dus of er meer pensioen wordt opgebouwd? Twijfelachtig. Dit is in ieder geval afhankelijk van de pensioenregeling.

Daarnaast zijn de mensen meer pensioenbewuster dan vroeger.

Mevr. Kramer geeft aan: De levensverwachting speelt ook een heel belangrijke rol in dit verhaal. Vroeger was er voor een periode van 15-20 jaar een pensioenuitkering. Nu is dit al 20-30 jaar. of men kan doorwerken na de AOW-gerechtigde leeftijd? Dat is afhankelijk van CAO en/of Pensioenregeling.

De FNV heeft zijn visie over het (toekomstige) Pensioen in een folder weergegeven. Lokaal FNV Regio Zuidwest Drenthe zal deze folder t.z.t. op zijn website plaatsen.

10. Heeft het Generatiepact, een nieuw verschijnsel dat steeds meer opdoemt, financiële gevolgen voor werkgever?

Mevr. Kramer geeft aan: Dit is afhankelijk van de werkgever.

11. Is het nog mogelijk om Lijfrente in het Pensioen te storten?

Mevr. Jansen geeft aan: Nee, dat is niet meer mogelijk.

12. Hoe denkt de FNV over het maximum waarover men pensioen mag opbouwen (2017 maximaal over €103.317,-) te gaan verlagen naar bijvoorbeeld € 50.000,- of € 75.000,-?

Mevr. Jansen geeft aan dat de FNV hier geen voorstander van is. Zie voor meer uitleg genoemde folder van de FNV inzake de visie over het Pensioen.

13. Iemand verbaast zich over het feit dat de FNV meegaat in de verhoging van de richtleeftijd?

Mevr. Jansen geeft aan dat de FNV absoluut geen voorstander is van de richtleeftijd. Met name voor de laagstbetaalden en voor de zware beroepen. De FNV voert hiervoor zelfs actie.

Mevr. Kramer geeft aan dat de FNV hiervoor een 11-punten plan heeft opgesteld. Deze zal ook op de website worden geplaatst.

14. Zijn we niet allemaal aan het doorslaan in alle vormen van discriminatie (roken, dik, etc.)?

De meerderheid van de aanwezigen geven hierop instemmend gemompel.

Dit is dan ook de reactie van de sprekers.

15. Iemand in de zaal geeft aan dat het PFZW (Pensioenfonds Zorg & Welzijn) zich bezig houdt met Nederland en niet met vele Pensioenfondsen in de rest van Europa. En dat terwijl Europa zeer verlangend kijkt naar onze pensioenpotten.

Waar blijft het gezicht van de FNV? Waar blijft de kritische noot? Waarom koopt de FNV geen zendtijd in om het juiste tegenverhaal kenbaar te maken (kijk naar het negatieve verhaal in De Zwarte Zwanen)?

Mevr. Jansen geeft aan dat er binnen de FNV geen bereidheid is om dit te doen. Men zet het geld van de leden liever in om bij hen wel het juiste verhaal te vertellen. Zendtijd inkopen is heel erg duur en of de FNV dan iedereen bereikt? Daarnaast is de actiebereidheid onder de huidige leden bijzonder laag.

De voorzitter, de heer Gelderloos, geeft als afsluiting aan dat een tweetal stukken op de website worden geplaatst: de visie van de FNV en het 11-punten plan.

Daarnaast zal ook het verslag van deze avond binnenkort op de site worden geplaatst.

Medio november organiseert de sector Senioren een themabijeenkomst over de AOW. 1 van de sprekers dan is iemand vanuit de SVB (Sociale VerzekeringsBank).

De inleiders, de sprekers en de avondvoorzitter worden vriendelijk bedankt voor hun aanwezigheid en de tijd en moeite die ze hebben genomen voor deze interessante themabijeenkomst met een mooie bos bloemen.

Dhr. Gelderloos sluit deze themabeenkomst af met een dankwoord voor iedere aanwezige en geeft aan dat als er persoonlijke vragen zijn dat zij deze kunnen sturen naar het adres dat op de visitekaartjes staat die op de tafels liggen.

Binnen ons bestuur zitten een 3-tal pensioendeskundigen die eventueel de vragen kunnen beantwoorden. Ook een eventuele doorverwijzing kan door hen worden gedaan.

Notulist:

Gerard Peters